

LEIDERDORP

Verkiezingsprogramma 2026 – 2030

Met hart voor Leiderdorp

Met hart voor Leiderdorp

Het CDA Leiderdorp is de afgelopen jaren medeverantwoordelijk geweest voor het bestuur van onze gemeente. En ook de komende vier jaar willen wij die taak weer op ons nemen. Met het CDA kiest u voor een betrouwbare en stabiele partij. Wij schreeuwen niet en maken geen ruzie, maar zetten in op verbinding en het samen werken aan oplossingen. We willen een betrouwbare partner zijn.

Het CDA streeft naar een samenleving die zekerheid en bescherming biedt. Waarin we omzien naar elkaar en waarin voor iedereen een plek is. Wij willen met zorg en verantwoording omgaan met onze omgeving. En dus zorgen we niet alleen goed voor elkaar, maar ook voor de aarde.

Het CDA is een open partij. Wij gaan graag het gesprek aan met onze inwoners en hechten veel waarde aan initiatieven vanuit de Leiderdorpse samenleving: van u, als inwoner, maar ook vanuit sportclubs, verenigingen, scholen, kerken, ondernemers en buurten.

Het CDA is een moderne christen-democratische volkspartij, die open staat voor alle mensen in onze samenleving. Het CDA baseert zich op een aantal fundamentele uitgangspunten: gespreide verantwoordelijkheid, solidariteit, rentmeesterschap, publieke gerechtigheid. We noemen dat de kernwaarden. Daarmee willen we de hele bevolking aanspreken: je hoeft geen christen te zijn om op het CDA te stemmen.

Vanuit deze grondslag willen wij ook in de komende raadsperiode verantwoordelijkheid dragen. Wij zijn voorstander van degelijk bestuur, vooral financieel, en van een fatsoenlijke stijl van politiek bedrijven. Dat betekent ook dat we willen samenwerken met andere partijen, en waar mogelijk tegenstellingen overbruggen. We realiseren ons dat de overheid niet alles kan; de maakbaarheid van de samenleving moet niet overschat worden. Maar we doen ons best. Met uw stem!

Kortom, met het CDA kiest u voor:

- een samenleving waarin we omzien naar elkaar en onze omgeving
- een overheid die zekerheid en bescherming biedt
- een partij die er voor iedereen is en die midden in de samenleving staat
- een tegengeluid aan polarisatie: wij verbinden en gaan uit van het algemeen belang
- raadsleden met een groot hart voor de Leiderdorpse samenleving

In dit programma laat het CDA Leiderdorp zien wat wij de komende jaren willen bereiken en waar wij ons voor willen inzetten. Drie belangrijke thema's springen eruit:

1. Leiderdorp, een bloeiende gemeenschap
2. Woningen voor jong en oud
3. Moei groen met gezond verstand

En natuurlijk blijft Leiderdorp zelfstandig!

ONZE 3 SPEERPUNTEN VOOR LEIDERDORP

1. Samen zorgen voor een bloeiende gemeenschap

Wij willen graag dat mensen naar elkaar omkijken en zich veilig voelen, en een gemeente die daarbij helpt met een fatsoenlijk bestuur. In de maatschappij van tegenwoordig leven mensen steeds meer langs elkaar heen, of richten zich alleen op de eigen groep. Dat is niet zoals het CDA onze samenleving en ons dorp graag ziet. Niemand blijft in de kou staan. Wij steunen vrijwilligers en verenigingen, waarin inwoners elkaar ontmoeten. Mensen die vereenzamen, gezinnen met een laag inkomen en anderen in een kwetsbare positie verdienen onze steun.

In hoofdstuk A en B van dit programma gaan wij daar verder op in.

2. Woningen voor jong en oud

Wij zetten vol in op betaalbare woningen voor starters, gezinnen en doorstromers. De woningmarkt, ook in Leiderdorp, is nog steeds zeer gespannen en de verwachting is dat dit nog wel enige tijd zal aanhouden. Door de hoge prijzen en het schaarse aanbod is het voor starters moeilijk een woning in Leiderdorp te vinden. Voor ouderen blijkt het lastig door te stromen naar een kleinere, gelijkvloerse woning. We moeten alle beschikbare ruimte benutten. Het CDA wil dat een woning voor iedere Leiderdorper bereikbaar is.

In hoofdstuk C van dit programma gaan wij daar verder op in.

3. Kwalitatief groen met gezond verstand

Wij vinden dat het groenonderhoud beter kan en moet in Leiderdorp. We zijn trots op de Houtkamp, Bloemerd en ander groen en waar mogelijk moeten wijken nog groener worden. Meer groen draagt bij aan de leefbaarheid en bomen helpen om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan.

Leiderdorp is omgeven door prachtige polders en het CDA wil deze behouden voor natuur, recreatie en agrarische functies. Wij willen geen woningen in onze polders en zijn terughoudend met de aanleg van zonneweides. We willen onderdeel zijn van een groene ring om Leiden heen en regionale fiets- en wandelroutes. Zo kunnen we blijven genieten van onze groene omgeving.

In hoofdstuk D van dit programma gaan wij daar verder op in.

En verder: Leiderdorp blijft zelfstandig

Het CDA wil een zelfstandig Leiderdorp en geen fusie met Leiden. Een gemeentelijke fusie kost vaak meer geld dan het oplevert, leidt niet of nauwelijks tot betere dienstverlening naar de inwoners, en het kan ten koste gaan van lokale voorzieningen, zoals het zwembad of de bibliotheek. De afstand tussen inwoners en het bestuur wordt groter. Bij complexe vraagstukken wil het CDA actief samenwerken met omliggende gemeenten.

A. OMZIEN EN ONTMOETEN

1. Genoeg om van te leven

De meeste mensen hebben voldoende inkomsten om van te leven. Maar er is een groeiende groep, ook in Leiderdorp, die moeite heeft rond te komen of in de schulden zit. Het CDA vindt dat de gemeente er alles aan moet doen om financiële problemen van mensen te voorkomen, dan wel moet helpen deze op te lossen.

Er zijn veel regels en voorzieningen. Soms is het zo complex dat mensen de weg niet kunnen vinden. De toegankelijkheid van sociale voorzieningen is belangrijk. Daarom willen wij dat de gemeente, waar nodig, mensen bij de hand neemt. Hierbij ligt een belangrijke taak voor Incluzio, de organisatie die door de gemeente is ingeschakeld. Het gaat er niet om te kijken door de lens van wat er volgens het systeem kan, maar uit te gaan van de menselijke maat. “De overheid is een schild voor de zwakkeren.”

- Het CDA wil dat het sociaal spreekuur van Incluzio beter bekend wordt.
- Het moet makkelijker worden gemaakt om gebruik te maken van verschillende regelingen; niet alleen digitaal, maar ook fysiek. Vooral als er acute financiële problemen zijn.

2. Jeugdzorg

De jeugdzorg organiseren we samen met de gemeenten in de Leidse regio. Daarbij willen we bij de aanbesteding bij voorkeur werken met langdurige contracten met de aanbieders.

Het verontrust ons dat zoveel kinderen uit huis geplaatst worden. Het CDA wil dat kinderen zoveel mogelijk thuis opgroeien en daarbij genoeg zelfvertrouwen ontwikkelen.

Kinderen brengen een groot deel van hun kindertijd door op school. Het CDA wil bij jeugdhulp intensief contact tussen hulpverleners, jeugdige, ouders en scholen. Daarbij kunnen uithuisplaatsingen vaak worden voorkomen.

Door het grote aantal instellingen voor jeugdzorg is er veel versnippering. Kinderen krijgen daardoor niet altijd de juiste zorg.

- Langdurige contracten met aanbieders, en intensief contact met scholen.

3. Jongeren

Jonge mensen maken Leiderdorp levendig, en Leiderdorp moet ook voor jongeren aantrekkelijk blijven. Speciale evenementen voor jongeren moeten mogelijk zijn. Ook moet een deel van de nieuwe woningen op jonge starters zijn gericht.

Jongeren moeten ook meer betrokken worden bij het beleid van de gemeente; jongerenparticipatie vraagt aparte aandacht. Het CDA heeft meegewerkt aan een initiatief om jaarlijks de scholen te bezoeken. Jongeren moeten gericht worden aangesproken; hierbij moeten vooral de sociale media worden betrokken.

4. Ouderen

Het CDA vindt het belangrijk dat iedereen tot hoge leeftijd aan de samenleving kan blijven meedoen. In Leiderdorp wonen relatief veel ouderen. Er is al het nodige bereikt voor het helpen van ouderen, maar er is nog meer te doen. De wethouder voor ouderenbeleid zal zich blijven bezighouden met zaken als een veilige omgeving voor ouderen, bankjes langs wandelroutes, goed begaanbare stoepen, bereikbaarheid van faciliteiten enz.

Alle voorzieningen moeten goed toegankelijk zijn voor ouderen. Dat geldt voor de woonomgeving, maar ook voor voldoende zorg. Het tegengaan van eenzaamheid is een kernpunt

van het ouderenbeleid, en ook het voorkomen van ouderenmishandeling waar een groeiend aantal ouderen mee te maken krijgt. Dat geldt ook voor het vinden van informatie over wat er in de gemeente mogelijk is.

- Het CDA wil goed toegankelijke voorzieningen voor ouderen.
- De wethouder voor ouderenbeleid moet blijven.
- Ouderenmishandeling wordt pro-actief opgepakt, en de gemeente ontwikkelt plannen voor voorlichting, signalering en voorkoming van financiële, lichamelijke en psychische mishandeling.

5. Kinderen en speelplaatsen

De laatste jaren zijn nogal wat speelplaatsen omgevormd naar zogenaamde informele speelplaatsen, door het weghalen van de speeltoestellen. Wij denken dat de waarde van dit soort informele speelplaatsen beperkt is, en investeren liever in speelplaatsen die meer uitdagen tot spelen. Samenleven begint met samen spelen.

In een land als Nederland en zeker in een waterrijke omgeving als Leiderdorp moeten alle kinderen kunnen zwemmen. Om dat voor alle kinderen mogelijk te maken moet er een vorm van Vangnet-Zwemmen komen, voor kinderen die eerder zwemles gemist hebben. Voor ouders met een laag inkomen is er geld om het mogelijk te maken om te blijven zwemmen.

- Wij zijn voorstander van een beleid waarbij speelplaatsen voldoende uitdaging bieden voor spelen, zoals een waterspeelplaats bij de Vadedo-plas (tussen de Does en de A4).
- Er wordt een regeling voor vangnet-zwemmen gemaakt, om alle kinderen veilig te leren zwemmen.

6. Mantelzorg

Veel Leiderdorpers verlenen mantelzorg. De noodzaak daarvan zal de komende jaren door de vergrijzing alleen maar toenemen. Het CDA vindt dat we zuinig moeten zijn op mantelzorgers en dat we hen in hun zware en goede werk moeten ondersteunen. Dat kan bijvoorbeeld door het organiseren van lotgenotenclubs. Ook verdienen jeugdige mantelzorgers blijvende aandacht.

Een Zorgcirkel is een kring van mensen, vaak ouderen of ouders, mantelzorgers en vrijwilligers, die onderling contacten onderhouden. Zorgcirkels, zoals de Telefooncirkel van Incluzio, kunnen de belasting van mantelzorgers verminderen.

- Het CDA vindt dat het jaarlijkse mantelzorgcompliment moet blijven.
- We vragen onze welzijnsorganisatie Incluzio om (in samenspraak met mantelzorgers) lotgenotenclubs te organiseren.
- Zorgcirkels kunnen de belasting van mantelzorgers verlichten. Deze moeten actief worden gestimuleerd.

7. Sport en verenigingen

Sporten is gezond voor lichaam en geest. Verenigingen vormen het cement van onze samenleving, en zijn belangrijke plekken waar mensen elkaar ontmoeten, samenwerken en bijdragen aan ons dorp. Leiderdorp heeft een rijk verenigingsleven met o.a. verenigingen op gebied van sport, scouting, denksport, film, zang en muziek.

Het CDA wil dat de gemeente het verenigingsleven actief ondersteuning aanbiedt en dan met name op het gebied van vrijwilligers. Verenigingen en sportclubs hebben het vaak zwaar doordat er minder vrijwilligers zijn. Het CDA wil dat de gemeente blijft ondersteunen.

- Actieve ondersteuning van verenigingen door de gemeente, bijvoorbeeld bij vrijwilligerswerving, evenementen en samenwerking tussen verenigingen op gebied van sport of cultuur.
- Als verenigingen samen een vertrouwenspersoon willen aanstellen, moet dat door de gemeente ondersteund worden.
- Clubondersteuning moet uitgebreid worden tot andere verenigingen.
- Er moet voldoende ruimte voor binnensport zijn.

8. Interreligieus overleg

Kerken, en moskeeën en synagogen hebben veel voelhorens in de maatschappij. Zij weten goed wat er leeft in de samenleving. We denken dan aan eenzaamheid, sociale problemen enz. De gemeente moet samen optrekken met deze verbanden en goede contacten onderhouden met religieuze instellingen binnen en buiten de gemeentegrenzen. Het CDA wil dan ook dat het College in ieder geval jaarlijks overleg heeft met vertegenwoordigers van religieuze instellingen.

- Jaarlijks interreligieus overleg met de gemeente.

9. Evenementen en vrijwilligers

Jaarlijks worden in Leiderdorp nog veel goede en hoogwaardige evenementen georganiseerd. Vrijwilligers geven veel uren met passie om dit voor elkaar te krijgen. Dat wordt echter steeds moeilijker. Het CDA vindt het belangrijk dat de gemeente hen hierbij, op verzoek, ondersteunt, bijvoorbeeld bij het aanvragen van een vergunning. Dit is voor vrijwilligers een lastige en tijdrovende klus, waarbij wat ondersteuning welkom is.

Evenementen brengen meer levendigheid in Leiderdorp. Voor het organiseren van een evenement gelden soms te strenge eisen. Het CDA heeft zich ingezet om deze eisen op acceptabele wijze te verruimen. Bekeken moet worden of dit uitgebreid kan worden. Dit kan een drempel voor ondernemers wegnemen.

- Ondersteuning door de gemeente aan vrijwilligers die een evenement organiseren.
- Voor regelmatig terugkerende evenementen moet een meerjarenvergunning mogelijk worden. Alleen voor veranderingen hoeft dan goedkeuring te worden gevraagd.
- Er moet een garantiefonds komen voor niet-commerciële organisaties, om de risico's van het organiseren van een evenement te verkleinen.

10. Bibliotheek

De bibliotheek speelt een belangrijke rol bij het in stand houden van de Leiderdorpse gemeenschap. Deze instelling doet meer dan alleen boeken uitlenen, en gaat ook een rol spelen bij het bij elkaar brengen van mensen en groepen. Ook wordt samengewerkt met scholen om kinderen en volwassenen te helpen genieten van het lezen. De bibliotheek moet een laagdrempelige voorziening blijven.

De gemeente maakt periodiek afspraken met de bibliotheek (BplusC) om dit te garanderen. Daar hoort een ruime openstelling bij.

- Uitbreiding van de openstelling van de bibliotheek tot de hele zaterdag.
- De zichtbaarheid van de bibliotheek is belangrijk, zodat het uitnodigt om naar binnen te gaan.

B. VEILIGHEID, ECONOMIE, FINANCIEN EN BESTUUR

1. Geen fusie met Leiden

Het CDA wil een zelfstandig Leiderdorp en geen fusie met Leiden. Het CDA ziet geen noodzaak tot fusie. Een gemeentelijke fusie kost vaak meer geld dan het oplevert, leidt niet of nauwelijks tot betere dienstverlening naar de inwoners en kan ten koste gaan van lokale voorzieningen, zoals het zwembad of de bibliotheek. Wel wil het CDA bij complexe vraagstukken actief (blijven) samenwerken met omliggende gemeenten. Als dat nodig is, zal Leiderdorp hiertoe het initiatief nemen. Door solide financieel beleid heeft Leiderdorp bewezen zijn zelfstandigheid waard te zijn.

→ Leiderdorp blijft een zelfstandige gemeente.

2. Veiligheid

Volgens de cijfers gaat het goed met de veiligheid in Leiderdorp. Toch durft een groeiend aantal inwoners, met name vrouwen, 's avonds niet meer over straat, en mijden mensen bepaalde delen van ons dorp. Vooral plekken waar sprake is van fysieke verloedering van het straatbeeld worden als onveilig ervaren. Het veiligheidsgevoel moet versterkt worden door plaatsen die als onveilig worden ervaren aan te pakken. Het CDA wil dat de gemeente de verloedering van het straatbeeld actiever aanpakt.

- Als er een melding wordt gedaan van een onveilige situatie, moet er follow-up aangegeven worden, en moet in elk geval moet er vanuit de gemeente een reactie worden gegeven.
- De gemeente pakt verloedering van het straatbeeld actiever aan.
- De gemeente bedenkt samen met lokale ondernemers oplossingen voor zwerfafval.

Ouderen zijn kwetsbaarder voor oplichting en kleine criminaliteit, ook via het internet. Dit heeft een grote impact op hun gevoel van veiligheid. Het CDA wil dat de gemeente meer voorlichting geeft en dat de politie extra aandacht geeft aan meldingen en aangiftes van ouderen.

- Meer aandacht voor de veiligheid van kwetsbare ouderen.
- Het actieplan "Ouderen in veilige handen", waarvoor het CDA het initiatief heeft genomen, moet voortvarend worden uitgevoerd.

3. Coffeeshops

Het gebruik van verschillende soorten drugs heeft grote nadelen voor de gemeenschap. Het toelaten van de verkoop van drugs trekt criminaliteit aan en brengt jongeren in de verleiding om daaraan mee te doen. Het standpunt van Leiden dat ook buiten Leiden coffeeshops moeten komen, wordt afgewezen. Leiderdorp is te klein voor een coffeeshop.

- Het CDA wil geen coffeeshops in Leiderdorp.

4. Financiën

Net als voor veel andere gemeenten is het ook voor Leiderdorp lastig de financiële eindjes aan elkaar te knopen. Het dreigende "ravijnjaar" is naar 2028 verschoven, maar nog niet verdwenen. Het CDA wil een structureel sluitende begroting.

Bijzondere faciliteiten waar het CDA zuinig op is:

- a. Iedereen moet aan de samenleving kunnen meedoen, ook als het financieel (even) wat minder gaat. Het CDA heeft in de afgelopen collegeperioden steeds voor elkaar gekregen dat de 120%-regel voor het minimabeleid behouden blijft. Dit houdt in dat huishoudens met een inkomen tot

120% van het sociale minimum kwijschelding van gemeentelijke heffingen krijgen. Ook voor de komende periode is dit ons uitgangspunt.

- b. De bibliotheek moet een vaste plaats behouden in ons dorp.
 - c. Met de vele sloten en singels in ons dorp is het belangrijk dat kinderen leren zwemmen. Wij vinden het daarom belangrijk dat er een zwembad in Leiderdorp is.
 - d. Het CDA is trots op de Heemtuin en de schooltuinen. Wij willen deze behouden en de vrijwilligers die zich hiervoor inspannen ondersteunen.
- Zowel op korte als lange termijn een sluitende begroting. Behoud van minimabeleid, zwembad, bibliotheek, Heemtuin, schooltuinen en volkstuinten.

5. Participatie

Het CDA vindt het belangrijk dat de inwoners betrokken worden bij beslissingen en projecten van de gemeente, in elk geval als die gevolgen hebben voor de inwoners. Dat wordt participatie genoemd (vroeger noemden we dat inspraak). Er zijn verschillende vormen van participatie; welke wordt gekozen hangt af van het soort besluit of project. Wij vinden het belangrijk dat aan het begin wordt gedacht aan participatie, en vooral dat duidelijk wordt gemaakt om welke vorm van participatie het gaat. Zodoende weten de inwoners wat zij hiervan kunnen verwachten.

- Bij het begin van een participatietraject maakt de gemeente bekend om welke vorm van participatie het gaat, en wat er met de uitkomsten van de participatie zal worden gedaan.

6. Communicatie met de gemeente

Het digitaal afhandelen van vragen en verzoeken kan zorgen voor een efficiënte dienstverlening. Maar niet iedereen is digitaal vaardig. De gemeente moet voor inwoners niet alleen digitaal en telefonisch bereikbaar zijn, maar ook fysiek. Het CDA wil een bereikbaar gemeenteloket dat ook buiten kantooruren open is, waar persoonlijk contact is en waar contante betaling (cash) mogelijk is.

- De gemeente is digitaal, telefonisch en fysiek bereikbaar voor haar inwoners.
- De gemeentepagina in het Leiderdorps Weekblad blijft een belangrijke bron van informatie voor de inwoners.
- De gemeente streeft naar het gebruik van duidelijke taal, met name in brieven aan bewoners.

De website van de gemeente is een belangrijk communicatiemiddel. Het moet aantrekkelijk zijn die te raadplegen en te gebruiken; toegankelijkheid voor zoveel mogelijk inwoners staat voorop.

- Het actueel houden van de website, vooral bij de projecten, en het aantrekkelijk maken en houden verdienen de aandacht.
- De website van de gemeente moet gebruiksvriendelijker en duidelijker worden, zodat inwoners makkelijker hun weg vinden.

7. De gemeentelijke organisatie

Het wordt steeds moeilijker om gekwalificeerd personeel aan te trekken voor de gemeentelijke taken; de arbeidsmarkt wordt steeds knapper. Dit dwingt niet alleen tot een betere betaling van de medewerkers, maar ook tot het zoeken naar creatieve oplossingen. Het beleid en de uitvoering door de gemeente moet niet te veel afhankelijk worden van het tijdelijk inhuren van (duurder) personeel.

- Er moet gezocht worden naar oplossingen voor de dienstverlening door de gemeente, onder meer door te investeren in eigen medewerkers, zodat de gemeentelijke organisatie minder afhankelijk is van de inhuur van externe medewerkers. Creatieve oplossingen kunnen het werk leuker en waardevoller maken.

8. Economie en werkgelegenheid

Het CDA wil voor ondernemers geen onnodige belemmeringen opwerpen. De gemeente moet ondernemerschap stimuleren en ondernemers enthousiasmeren om zich in Leiderdorp te vestigen. De bezetting van bedrijfspanden verschilt: aan de ene kant hebben we leegstand en aan de andere kant tekort.

Onze bedrijven en ondernemers, zowel groot als MKB, zijn ook belangrijk voor een goede werkgelegenheid. Met de regio werken we samen aan voldoende werkgelegenheid.

- De gemeente moet een actieve houding aannemen bij het aanpakken van leegstand en zorgen voor goed gebruik van de schaarse ruimte. Bij voorkeur in regionaal verband.
- Waar winkelruimte niet meer gebruikt kan worden, is een maatschappelijke invulling gewenst.

C. WONEN EN VERKEER

1. Woningbouw en huisvesting

De woningmarkt, ook in Leiderdorp, is momenteel zeer gespannen en de verwachting is dat dit nog wel enige tijd gaat duren. Door de hoge prijzen en het schaarse aanbod is het voor starters moeilijk een woning in Leiderdorp te vinden. Voor ouderen blijkt het lastig door te stromen naar een kleinere, gelijkvloerse woning. Het CDA wil dat een woning voor iedere Leiderdorper bereikbaar is. Daarom wil het CDA de komende periode inzetten op meer betaalbare woningen voor starters én doorstromers.

Huurders die bereid zijn kleiner te gaan wonen en daarmee een grotere huurwoning achterlaten, worden vaak belemmerd doordat zij dan een hogere huur moeten betalen. Dit verhindert de doorstroming. Sociale verhuurders kunnen doorstroming bevorderen door in die situaties niet een hogere huur te vragen.

Voor nieuwbouw-koopwoningen geldt tegenwoordig de eis dat de koper die zelf ook gaat bewonen. Nieuwbouwwoningen zijn er niet om beleggers aan snelle winst te helpen.

- Er moeten in de koop- en huursector meer betaalbare woningen komen voor starters en doorstromers.
- Als zich initiatieven aandienen voor collectieve woonvormen voor senioren moet daarvoor ruimte worden gemaakt.
- In de prestatieafspraken met de sociale verhuurders wordt vastgelegd dat het makkelijker wordt van een grotere gezinswoning of appartement naar een kleinere huurwoning over te stappen ("doorstroming").
- De eis van zelfbewoning moet gehandhaafd blijven.

2. Bouwen in Leiderdorp

Er zijn de afgelopen jaren te weinig nieuwe woningen gebouwd. Daar moet iets aan gedaan worden, maar bouwgrond is schaars in Leiderdorp. Het CDA wil niet bouwen in de prachtige groene polders in onze gemeente. We zullen daarom naar locaties in het dorp moeten kijken. Dat kan door inbreiden (bouwen binnen de bestaande bebouwing), verandering van functies (bijvoorbeeld bedrijfsfunctie omzetten naar woonfunctie) of verlagen van de parkeernorm in wijken waar alternatieven zijn (zoals deelauto's, OV en fietsvoorzieningen). We willen dat hier haast mee wordt gemaakt, zodat jongeren hier een plek kunnen vinden en ouderen kunnen doorstromen.

De beschikbare menskracht voor het ontwikkelen van nieuwe plannen moet niet verspild worden door van alles aan te pakken. Meer focus op kansrijke plekken.

- Waar mogelijk de parkeernorm verlagen en bestemmingsfuncties aanpassen, zodat meer woningen in Leiderdorp kunnen worden ontwikkeld.
- Geen woningen in onze polders: de Boterhuispolder, de Munnikkenpolder en de Achthovenerpolder!
- Voor nieuwe woningbouwlocaties moet gekozen worden voor kansrijke gebieden, waar bouwplannen snel uitgevoerd kunnen worden. Een duidelijk voorbeeld is Achter 't Hofje, dat al lange tijd op de plank ligt.
- Klimaatneutraal bouwen moet gestimuleerd worden.

3. Hoogbouw

Hoogbouw is een goede mogelijkheid om binnen de beperkte ruimte die we in Leiderdorp hebben veel woningen te bouwen. De plekken waar hoogbouw wordt toegestaan, moeten wel passen bij de wijk waar de nieuwbouw wordt gerealiseerd en moeten stedenbouwkundig en maatschappelijk goed inpasbaar zijn.

- Bij nieuwbouw zetten we in op hoogbouw, zolang dit stedenbouwkundig en maatschappelijk goed inpasbaar is.

4. Betaalbare woningbouw

Ook mensen met een modaal of minder dan modaal inkomen moeten in Leiderdorp kunnen wonen. Daarom willen wij ook in de komende periode vasthouden aan het beleid dat 30% van de nieuwe woningen in Leiderdorp sociale woningbouw is. Maar ook voor middeldure huurwoningen moet er meer ruimte komen.

- Minimaal 65% van nieuwe huurwoningen voor betaalbare huur, waaronder 30% sociale woningbouw, en stimuleren van middenhuur door voorwaarden in nieuwbouwprojecten te stellen.

5. Verkeer

Van het mobiliteitsplan van 2020 is onvoldoende terecht gekomen. Het gemeentelijk beleid moet zich meer concentreren op het consequent uitvoeren van de plannen.

Verkeersveiligheid moet centraal staan bij het verkeersbeleid. Sluipverkeer moet voorkomen worden, en kinderen moeten veilig op straat kunnen spelen. Het vergroten van het aantal 30 km-straten wordt toegejuicht; het principe van “auto te gast” is een goed middel om de verkeersveiligheid te vergroten. Verkeer is noodzakelijk, maar kan ook hinder veroorzaken voor de inwoners. Dat moet beperkt worden.

- Prioriteit geven aan Voorhoflaan, Heinsiuslaan, Van der Valk Boumanweg, en de Bloemerd.
- De Leidse Ring Noord en de verbetering van het verkeer rond de Spanjaardsbrug moeten voortvarend worden uitgevoerd.
- Geluidshinder van verkeer op de Engelendaal moet worden aangepakt, bijvoorbeeld door het gebruik van lawaaiplaten.

6. Parkeerbeleid

In steeds meer delen van Leiderdorp beginnen zich parkeerproblemen voor te doen. Het CDA blijft tegenstander van parkeren tegen betaling en vergunningparkeren vanwege het “waterbed-effect” (verplaatsing van de parkeeroverlast naar andere wijken).

- Geen invoering van betaald parkeren en vergunninghouderparkeren.

7. Fiets en openbaar vervoer

Openbaar vervoer en de fiets zijn de belangrijkste alternatieven voor de auto. Goede OV- en fietsvoorzieningen maken het mogelijk de auto te laten staan of zelfs weg te doen.

Het CDA geeft prioriteit aan goede fietsroutes. Zowel voor scholieren, woon-werk als recreatie. Ook willen wij openbare oplaadpunten voor elektrische fietsen.

Ook het behoud van buslijnen vinden wij belangrijk. Voor een goede aansluiting naar Leiden Centraal én voor verplaatsingen binnen het dorp naar voorzieningen als Winkelhof en het ziekenhuis.

- Investeren in goede OV- en fietsvoorzieningen en laadpalen voor elektrische fietsen.
- De toevoer naar de Spanjaardsbrug, onderdeel van de belangrijke route naar Leiden, moet veiliger gemaakt worden.
- Er moet een integraal plan komen dat meer doorstroming van het fietsverkeer mogelijk maakt.
- We willen prioriteit geven aan fietsers en voetgangers.

8. Voetgangers

Onder de voetgangers worden de ouderen steeds belangrijker. Bij de inrichting van woongebieden maar ook van straten en wegen voor doorgaand verkeer moet hiermee rekening worden gehouden. Zebrapaden moeten worden aangelegd of behouden, als de veiligheid van de voetgangers daarmee gediend is.

- Er komen voldoende zebrapaden, op plaatsen waar het veilig kan en de zebra goed zichtbaar is.
- Trottoirs moeten zo ingericht worden, zodat zij veilig gebruikt kunnen worden. Op een aantal plaatsen laat dat te wensen over, bijvoorbeeld langs de Willem-Alexanderlaan bij het Amaliaplein.
- De kwaliteit van het plaveisel van voetpaden en fietspaden moet beter bewaakt worden. Bij verbetering van fietspaden worden bij voorkeur betonplaten gebruikt.

D. GROEN EN DUURZAAM

1. Groene polders en groene omgeving

Leiderdorp is omgeven door prachtige polders, en het CDA wil deze behouden voor natuur, recreatie en agrarische functies. Wij willen geen woningen in onze polders. Verder kiezen wij voor terughoudendheid met de aanleg van zonneweides in de schaarse groene ruimte en willen wij geen windmolens in de Munnikkenpolder. Zo kunnen we blijven genieten van onze groene omgeving.

Dat kan vooral door een grote of kleine wandeling te maken door het groene gebied. Bestaande paden en wegen kunnen aan elkaar gekoppeld worden tot een doorlopende ring. Leiden werkt aan een groene ring binnen de gemeentegrenzen, Leiderdorp en andere gemeenten moeten het initiatief nemen voor een grote groene ring rond Leiden. Onder meer het Ghoybos, aan de rand van Leiderdorp, moet hiervan deel uitmaken.

- De polders blijven groen. Dus geen woningbouw in de polders en geen windmolens in de Munnikkenpolder.
- De toegankelijkheid van de Munnikkenpolder kan beter, bijvoorbeeld met een connectie van hoek Voorhof/Dwarswatering naar Persant Snoepweg om daar langs de Dwarswatering ("de Dwars") verder te kunnen lopen.
- Het beleid voor bescherming van weidevogels kan effectiever, bijvoorbeeld door grasland wisselend te maaien.
- We nemen het initiatief om samen met de regiogemeenten een derde groene ring rond Leiden (wandelroute) te ontwikkelen.

2. Groen en biodiversiteit

Leiderdorp is een groene gemeente. Dit moet zo blijven, maar dat vergt dan wel het nodige en tijdige onderhoud. Zeker indien minder onderhoud gevaar voor de veiligheid gaat opleveren. Ook willen we uitbreiding van plekken met kruidenrijke bermen of velden voor bijen, vlinders en insecten.

Biodiversiteit is essentieel in de strijd tegen klimaatverandering. Het CDA wil meer hagen en heggen in Leiderdorp. Daarmee breiden we het leefgebied voor talloze dieren en plantensoorten uit en creëren we tegelijkertijd een aantrekkelijk landschap.

- De kwaliteit van het gemeentelijke groen moet beter worden dan alleen maar onderhoudsarm.
- Als er initiatieven zijn voor een voedselbos werkt de gemeente daaraan mee.

3. Duurzaamheid

De gemeentelijke opgave om bij te dragen aan het internationale klimaatakkoord wordt in regionaal verband uitgevoerd. Wij volgen de lijn van de afspraken die gemaakt zijn in het kader van Holland Rijnland en voeren het beleid uit.

- Het klimaat is niet onderhandelbaar. Leiderdorp moet doen wat nodig is op een wijze die acceptabel en betaalbaar is voor onze inwoners.
- De duurzaamheidslening voor particuliere huishoudens blijft behouden.

4. Energie en warmte

In de komende 25 jaar zal Leiderdorp, net als de rest van Nederland, van het aardgas af moeten. Dat betekent overschakelen naar elektriciteit om te koken, en collectieve systemen voor warmtevoorziening (ruimteverwarming en warm water) de energietransitie. De gemeente krijgt daarbij een belangrijke taak. Op korte termijn zal een regionaal warmtebedrijf worden opgericht, dat zoveel mogelijk

huishoudens van warmte moet voorzien. Dat heeft onze steun, maar inwoners van Leiderdorp moeten via de gemeente invloed krijgen en houden op het beleid van dit warmtebedrijf.

- Betaalbare tarieven bij een verplichte omschakeling op collectieve warmte.
- Steun voor lokale initiatieven voor kleinschalige energie, zoals energiecoöperaties.
- Permanente invloed van de gemeenteraad op de koers van het warmtebedrijf.

5. Goed (her)gebruiken

Leven leidt tot afval. Het ene spoelen we door, het ander laten we ophalen. De vermindering van de hoeveelheid afval per huishouden gaat gestaag, maar langzaam. ‘Van afval naar grondstof’, dat gaat niet vanzelf. Dat werkt vooral als dat voor iedereen goed te doen is en er draagvlak voor is.

Het CDA is geen voorstander van betalen per gewicht van huishoudelijk afval (“diftar”). Door afval nog beter te scheiden worden de kosten van verwerking lager, en kan meer afval nuttig gebruikt worden. Het gaat dus meer om de kwaliteit dan de hoeveelheid. Wij willen inwoners niet straffen voor hun afval, maar positieve prikkels inzetten die mensen ertoe moeten aanzetten hun afval te minderen en beter te scheiden. Denk hierbij aan voorlichting, meer en tijdig geleegde inzamelcontainers in het dorp (zoals voor kleding en textiel) en oplossingen die ook toepasbaar zijn in appartementen en kleine woningen.

- De gemeente moet inwoners met positieve prikkels verleiden afval beter te scheiden en ook de hoeveelheid te minderen. Goede voorlichting is essentieel, en draagvlak is uitgangspunt bij nieuw beleid.

